Aron Cosman

Aron Cosman is geboren op 15 maart 1915 te Rotterdam. Hij was de zoon van Simon Cosman en Esther Snoek. Hij had een zus Fina (Fietje) Duifje (1917 – 1943) en twee broers, Abraham (1913 - 1944) en Wolf (1912 – 1982).

Na hun scheiding wordt de ouders de ouderlijke macht ontnomen en worden de kinderen in de Berg-stichting geplaatst. De Berg-stichting is in 1909 opgericht als opvanghuis voor joodse kinderen uit noodlijdende gezinnen en voogdij kinderen. In een bosrijk gebied aan de zuidkant van het dorp Laren aan de Doodweg 4, grenzend aan de Hilversumse hei, stond van 1911 tot 1971 het gebouwencomplex van de Berg-Stichting, een Joods Kindertehuis. Met een voetbalveld, boomgaard, groentetuin, pluimveehouderij en bijenkasten was de stichting een van de beste kindertehuizen van Nederland.

In 1929 werd begonnen met een Scoutinggroep bij de Bergstichting in Laren. De meisjes waren bij het Nederlands Padvindsters Gilde (NPG) als groep I van de afdeling Laren geregistreerd. De jongens waren ingeschreven bij de NPV als groep 6 van de afdeling Bussum. In eerste instantie werd gestart met welpen, padvinders en padvindsters en in mei 1936 kwamen er kabouters bij. In september 1933 werd ook een pioniersgroep opgericht. De groepen deden actief mee met activiteiten binnen het district en gingen jaarlijks op kamp. Vlak voor de oorlog waren er veertien welpen, tweeëntwintig verkenners, tien kabouters en achttien padvindsters.

Door de stichting werd De Judeër uitgegeven, het periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting. Hierin verschenen regelmatig verslagen van Scoutingkampen en werden installaties en insignes vermeld. Aron was patrouilleleider van de houtduiven. Bij de installatie van Salomon Cohen als hopman draagt Aron de vlag. Hij neemt in 1932 afscheid tijdens het St. Joris kampvuur. Ook zijn broer Bram en zus Fietje zijn actief binnen Scouting. Aron volgt 6 jaar Lagere School en is als trainer en aanvoerder, net als zijn broers, actief bij voetbalclub BVC. Aron verlaat in 1932 de Berg-stichting om in Assen te gaan werken. Hij wordt bakkersknecht en wat later banketbakker van beroep.

In januari 1937 gaat Aron Cosman naar Frankrijk om daar werk te vinden. Als dat niet lukt neemt hij op 23 Januari 1937 dienst in het Franse Vreemdelingenlegioen. Hij wordt

ingedeeld of kiest voor de Cavalerie en krijgt zijn basisopleiding in Sidi-el-Hani. Als na 5 jaar, in 1942 zijn contract afloopt, tekent Aron voor 1 jaar bij omdat hij niet in een werkkamp of concentratiekamp terecht wil komen die het Vichy bewind in Noord-Afrika inmiddels heeft opgezet.

Na afloop van dat jaar komt hij in contact met de Consul te Casablanca. Inmiddels is Marokko in geallieerde handen. Op 10 Januari 1943 tekent hij voor dienst bij de Nederlandse Strijdkrachten. Hij komt eerst nog in een tijdelijk in depot in Fez. Pas op 25 Augustus 1943 word hij ontslagen uit het Vreemdelingenlegioen. Per Amerikaans vliegtuig gaat het van Casablanca naar Algiers. Enkele dagen daarna komt Aron Cosman aan in het Engelsche kamp in Algiers. Kapitein P.W.A. v.d. Steeg belast met het vrij krijgen van Legionairs van Nederlandse herkomst in Noord-Afrika regelt voor Aron Cosman en nog 7 andere Legionairs van Nederlandse herkomst transport zodat ze op 31 Augustus aan de receptie georganiseerd door de Consul Generaal ter gelegenheid van de verjaardag van de koningin deel kunnen nemen.

Midden november komt Aron aan in Engeland. Bij welk krijgsmachtonderdeel hij uiteindelijk geplaatst is niet bekent. Aron overleefd de oorlog. Zijn broer Bram wordt op 31 maart 1944 vermoord in concentratiekamp in centraal Europa. Ook zijn ouders en zusje overleven de oorlog niet.

Meer informatie

Cosman, Aron.htm
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 1, 1928-1929, no 2-4, 1928 » 1928 - Pag. 16 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 4, 1931-1932, no 1-4, 1931 » 1931 - Pag. 4 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 5 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 20 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 61 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 6, 1933-1934, no 1-4, 1933 » 1933 - Pag. 57 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 6, 1933-1934, no 1-4, 1933 » 1933 - Pag. 61 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 10, 1937-1938, no 1-2, 1937 » 1937 - Pag. 28 | Delpher
Nieuw Israelietisch weekblad » 25 jul 1930 - Art. 110 | Delpher
Berg-Stichting (laarenberg.nl)
monumentbergstichting.nl
Larense Berg-Stichting voor Joodse kinderen - ONH
De Berg-Stichting - Monument voor de Joodse Kinderen (monumentbergstichting.nl)
Herinnerings bomen Laren
Nieuw Israelietisch weekblad » 25 jul 1930 - Art. 110 | Delpher
De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 9, 1936-1937, no 1-3, 1936 » 1936 - Pa. 25 | Delpher

De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 7, 1933-1934, no 8, 1933 » 1933-09 - Pag. 1 | Delpher
Monument voor de Berg-stichting. 48 pupillen te veel. - NIK - Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap
Bronnen over 'Berg-stichting' - Netwerk Oorlogsbronnen
Verhuizing Berg-Stichting naar Amsterdam - Netwerk Oorlogsbronnen
Eerste razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen
Tweede razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen
Ontruiming Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.